

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Мастер академске студије права	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		Мастер академске студије	
Назив предмета		Биоетика	
Наставник (за предавања)		Доц. др Марко Трајковић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асис. Мр Мира Симовић	
Наставник/сарадник (за ДОН)		Доц. др Марко Трајковић	
Број ЕСПБ	7	Статус предмета изборни	изборни
Услов			
Циљ предмета	Упознавање студената са основним поставкама биоетике, те неопходношћу присутва биоетике у праву и њихове заједничке примене. Осветљавање основног етоса биоетике кроз историју разваја биоетике, даље, наглашавање примене биоетичких сазнања на проблеме данашњице као и уплив и утицај биоетике на национални правни систем кроз низ конкретних биоетичких проблема.		
Исход предмета	Овладавање основним поставкама биоетике њеним начелима: живот, људска особа и њено тело, биоетика као живот и као наука, методи истраживања биоетике, биоетика и медицина (потреба за хуманијом медицином), биоетика као облик примењене етике, нерешени и нерешиви проблеми биоетике, биоетика и право – однос „пуне“ зависности, биоетика и правничко образовање, односом биомедицине и биоетике, биоетика и религија – однос „пуне“ зависности, конкретни проблеми биоетике – изазови и критике: генетика, абортус, еутаназија и достојанство смрти, експериментисање на човеку (клиничко експериментисање лековима, експерименти на фетусима и људским ембријима).		
Садржај предмета			
Обухвата следеће: дефиницију биоетике, настанак и развој биоетике, биоетичка бригаа за људски живот, епистемолошко утемељење биоетичког суда, аспекти биоетике, однос биоетике и религије, однос биоетике и права, нужност биоетичког образовања правника, правна норма и вредност људског живота.			
Теоријска настава	Обухвата теоријско разматрање основних питања везаних за развој биоетичке мисли, као и сагледавање основних проблема биоетике.		

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Обухвата следеће: разрешење дилеме да ли постоји јединство биоетике и права, потпуна одвојеност или интегралистичко јединство супротности кроз примену биоетичко-правних теорија, разрешење конкретних правно-биоетичких проблема данашњице: биотехнологије, односно биоетике као одговора на убрзани развој биотехнологије и недостатак правне регулативе ове области, етичности еутаназије, моралног статуса абортуса.			
Литература				
1	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004.			
2	Ante Čović, <i>Etika i bioetika</i> , Pergamena, Zagreb, 2004.			
3				
4				
5				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
3 15x3=45	1 15x1=15			
Методе извођења наставе	-Предавања; -Вежбе; -Часови семинара (презентација и дискусија семинарских радова студената); -Индивидуалне консултације; -Истраживачки рад студената на решавању конкретних правно-етичких проблема и питања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит		Поена
активност у току предавања	0-15	писмени испит		0-8
практична настава	0-15	усмени испит		0-50
Колоквијуми	0-6			
Семинари	0-6			
Списак тема по недељама				
1			Настанак и развој биоетике: -Одређење појма биоетике. -Методи истраживања биоетике. -Какви су аспекти биоетике? -Развој биоетичких центара. -Однос према филозофској и правној етици.	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 13-17 и 47-48. Ante Čović, <i>Etika i bioetika</i> , Pergamena, Zagreb, 2004, стр.19-27, 111-116 и 125-137.
2			Однос медицинске етике и биоетике: -Одакле долази биоетика? -Преплитање медицинске етике и биоетике. -Биоетика као међудисциплинарни	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 17-23. Ante Čović, <i>Etika i bioetika</i> , Pergamena,

			приступ.	Zagreb, 2004, стр. 10-12, 15-19 и 127-130.
3			Однос биомедицине као науке и биоетике: -Р. Нозик: „микроскопи и телескопи не откривају делове етике“. -Основни биоетички модел – етика живота. -Однос биоетике и права – стање и перспективе. -Различити приступи биоетици.	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 28-47 и 48-51.
4			Основни појам биоетике – живот: -Облици живота. -Шта је извор живота? -Заблуде и истине о извору живота.	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 53-61.
5			Биоетичка начела: -Осново начело – живот. -Персоналистичка етика и њена начела. -Могућност постојања конфликтних ситуација, те примена начела за њихово решавање	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 79-98.
6			Човек и тело: -Потреба за хуманијом медицином. -Место људске особе. -Људско тело и његова вредност	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 63-78.
7			Конкретнији облици односа биоетике и медицине: -Сложеност односа биоетике и медицине. -Нужност успостављања веза. -Циљ биоетике и циљ медицине. -Одговорност биоетике и медицине према човеку.	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 99-116.
8			Етички проблем манипулације у генетичком инжињерингу: -Генетички инжињеринг као највећи изазов биоетике. -Норматива везана за питања генетичког инжињеринга. -Постојање моралног суда унутар ове проблематике. -Етичке норме везане за ова питања.	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 119-151.
9			Морални статус абортуса: -Онтолошка и морална вредност	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-

			<p>новог живота.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Конкретни облици биоетичке „осетљивости“ према људском животу. -Појам корисно. -Да ли постоји могућност за разграничење корисног и људског живота? -Теоријски и практични приступ овој могућности. -Да ли постоји веза доброг и корисног? 	Sarajevo, 2004, стр. 179-206.
10			<p>Онтологија, аксиологија и закон у контексту абортуса:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Онтолошка поставка. -Аксиолошка поставка. -Нормативна поставка. <p>Однос међузависности ових поставки – интегралистички приступ</p>	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 179-206.
11			<p>Одређење појма еутаназије.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Облици еутаназије. -Историјски приступ проблему еутаназије. -Данашњи статус еутаназије. 	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 275-289.
12			<p>Еутаназија и проблем напада на људски живот:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Еугеника. -Клизава низбрдица. -Право на достојанствену смрт. -Нормативни приступ проблему еутаназије. 	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 289-306.
13			<p>Могућности, потребе експериментисања на човеку:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Експеримент на човеку је нужан? -Морална призма експериментата над човеком 	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 245-256.
14			<p>Посебни случајеви експеримента на фетусима и људским ембријима:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Савременост теме. -Појавни облици теме. -Норматива везана за тему. 	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 256-260.
15			<p>Биоетика као изазов и критика постојећег:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Низ моралних дилема везаних за медицинске потребе данашњице. -Морална поставка. -Медицинска поставка. 	Velimir Valjan, <i>Bioetika</i> , Svjetlo riječi, Zagreb-Sarajevo, 2004, стр. 357-360.

			-Нормативна поставка.	
--	--	--	-----------------------	--